

Standpuntstemmen

Democratie is een mooi systeem, maar kent ook haar gebreken:

- Bij de gemeenteraadsverkiezingen van 2018 gaat naar verwachting de helft van de kiezers naar de stembus.
- Mensen kiezen lokaal vaak op basis van hun voorkeur voor landelijke partijen. Zeer weinig kiezers nemen de moeite om lokale partijprogramma's te lezen of verkiezingsbijeenkomsten te bezoeken.
- Vaak blijft het onduidelijk hoe bewoners denken over de grote lokale kwesties.

Voorstel: Combineer de gemeenteraadsverkiezingen van 2018 met de mogelijkheid om kiezers zich te laten uitspreken over vijf grote lokale kwesties.

Toelichting. In iedere gemeente spelen wel enkele kwesties die de gemoederen bezig houden. De herinrichting van de binnenstad, het sluiten van een zwembad, het bebouwen van een polder, de toekomst van een verzorgingshuis. Het lijkt logisch om kiezers zich over dergelijke vraagstukken te laten uitspreken. Met het kiezen voor verschillende opties (A, B, of C) zijn positieve ervaringen opgedaan.

Voordelen

- Focus. Kwesties vormen logisch brandpunt in het lokaal debat in de aanloop naar de verkiezingen.
- Representativiteit. Grote opkomst door koppeling aan raadsverkiezingen.
- Positief. Bij vijf kwesties wordt het geen stem voor of tegen het stadsbestuur.
- Doorwerking. De oogst vormt de basis voor het nieuwe coalitie-akkoord.
- Draagvlak. Stevig maatschappelijk draagvlak voor het nieuwe college, sterkere democratische legitimiteit.

Varianten: Allerlei varianten zijn denkbaar: A) Vraag aan de kiezer over welke thema's hij/zij de komende jaren graag meedenkt of doet. B) Gebruik de oogst van de lokale stemwijzer als basis voor coalitiebespreking. C) Nodig kiezers uit om drie weken na de verkiezingen samen met raadsleden een stadsprogramma te ontwerpen.

Gezocht: Een aantal gemeenten (burgemeesters, raadsleden, wethouders, griffiers) die de mogelijkheid willen verkennen om Standpuntstemmen of andere vormen van consultatie te gebruiken bij hun gemeenteraadsverkiezingen van 2018.

Eerste stap: bijeenkomst april/mei 2017.

Meer informatie: Guido Enthoven, Instituut Maatschappelijke Innovatie, g.enthoven@imi.nu, 06 5429 8149, Jornt van Zuylen, VNG, Democratic Challenge, jornt.zuylen@vng.nl, 06 1179 9924